

TURUN YLIOPISTO

Kliininen laitos, Lääketieteellinen tiedekunta

TERÄS, MARCUS: Maternal psychiatric stress and its effect of infant sleep
(Odottavan äidin raskauden ajan ahdistuksen ja masennuksen vaikutus lapsen uneen)

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 13 s.

Kliininen laitos

Tammikuu 2017

Lapsen varhaiskehityksen ongelmilla on yhteys heikkoon terveyteen aikuisena. Kliiniseen kokemukseen pohjalta masentuneiden ja ahdistuneiden äitien lapsilla on verrokkeja enemmän unihäiriöitä. Nämä vaikutukset voivat välittyä muun muassa epigeneettisten muutosten kautta.

Tutkielmassa hyödynnetään ensimmäisen vaiheen FinnBrain-syntymäkohortin aineistoa, johon kuuluu 157 lasta. Odottavat äidit rekrytoitiin Turun seudun neuvoloista rakenneultraäänien yhteydessä. Vanhemmat antoivat kirjallisen suostumuksensa tutkimukseen osallistumisesta.

FinnBrain-syntymäkohortti on luonteeltaan kyselytutkimus, ja tutkielma käsittelee summamuuttujia EPDS ja STAI. Näitä verrataan BISQ-kyselyn tuloksiin lapsen unesta mukaan lukien yöheräämiset, kokonaisuni ja nukahtamiseen kuluva aika. Tilastollisina menetelminä käytettiin Spearmanin korrelaatioita ja monimuuttujamenetelmiä. Tutkielman aineistosta poistettiin perheet, joiden vastaukset tutkittaviin kyselykaavakkeisiin olivat puutteelliset.

Kyselytutkimukseen osallistui keskimääräistä väestöä korkeammin koulutetut. Ainoa tilastollisesti merkitsevä korrelaatio havaittiin alkuraskauden EPDS-summan ja BISQ:n nukahtamiseen kuluvan ajan ($r=0,26$, $p=0,03$) välillä. BISQ-nukahtamisajan ja pariteetin suhteen tehtiin Mann-Whitneyn U -koe ($p=0,04$). Monimuuttujamenetelmillä kuitenkin vain EPDS ja BISQ-nukahtamisaika jäivät malliin.

Äidin alkuraskauden masennus saattaa olla yhteydessä lapsen nukahtamisviiveeseen kuuden kuukauden iässä. Tutkimuksessa ei ollut osoitettavissa yhteyttä STAI-summan ja BISQ välillä.

Asiasanat: ahdistus, masennus, raskaus, varhaiskehitys